

ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	<i>05 Соціальні та поведінкові науки</i>
Спеціальність	<i>051 Економіка</i>
Освітня програма	<i>Економіка і бізнес</i>
Статус дисципліни	<i>Вибіркова</i>
Форма навчання	<i>очна(денна)/ дистанційна/змішана</i>
Рік підготовки, семестр	<i>III курс, зимовий семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>4 кредитів (120 год)</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>Залік/модульна контрольна робота, індивідуальне семестрове завдання у вигляді реферативної роботи, календарні контролю</i>
Розклад занять	<i>https://schedule.kpi.ua/</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	<i>Лектор: д.е.н, проф. Шашина Марина Володимирівна, shashyna.marina@gmail.com Практичні/Семінарські д.е.н., доц. Шашина Марина Володимирівна; shashyna.marina@gmail.com</i>
Розміщення курсу	<i>https://classroom.google.com</i>

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Мета курсу: опанування основних засад розроблення та реалізації економічної політики необхідне для успішного аналізу реалій сучасного українського суспільства, враховуючи світовий досвід та процеси євроінтеграції.

Предметом навчальної дисципліни виступає пояснення суті причинно-наслідкових зв'язків різновид державної політики у їх взаємозв'язку та взаємодії щодо реалізації пріоритетів соціально-економічного розвитку країни,

Вивчення дисципліни дасть студенту змогу:

- аналізувати вплив держави на забезпечення ефективності функціонування економіки та на доцільність прийнятих рішень у конкретних економічних сферах;
- визначати напрями здійснення економічної політики, що спрямовані на формування істотно нової національної економіки;
- використовувати інструментарій макроекономічного аналізу для оцінки ефективності економічної політики.

Програмні результати навчання: усвідомлювати поточний стан національної економіки та визначати форми впливу економічної політики на поведінку господарюючих суб'єктів; проводити аналіз підтримки бізнесу на основі нормативних документів у сфері економічної політики; вміти оцінювати перспективність та результативність імплементації принципів сталого розвитку у видозміні економічної політики.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Міждисциплінарні зв'язки наявні з дисциплінами «Національна економіка», «Статистика», «Фінанси», «Податкова система» та «Господарське законодавство».

3. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Сутність економічної політики.

Тема 2. Сучасні тенденції економічної політики.

Тема 3. Фінансово-бюджетна політика.

Тема 4. Грошово-кредитна політика.

Тема 5. Державна політика зайнятості.

Тема 6. Соціальна політика.

Тема 7. Структурна та інвестиційна політика.

Тема 8. Регуляторна політика підприємницької діяльності в Україні.

Тема 9. Державна політика розвитку науки і техніки.

Тема 10. Економічна політика просторового розвитку

Тема 11. Зовнішньоекономічна політика.

Тема 12. Аналіз економічної політики за провідними напрямками її реалізації в сучасних умовах України.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова:

1. Уманців Ю.М., Міняйло О.І., Лебедева Л.В. Економічна політика держави : навчальний посібник. Київ : КНТЕУ, 2023. 480 с.

Допоміжна література та ресурси:

2. Несененко П.П., Артеменко О.А., Патлатой О.Є. Теоретичні основи економічної політики : навчальний посібник. Київ : ФОП Гуляєва В.М., 2019. 306 с.

3. Державне регулювання економіки: навчальний посібник до виконання практичних занять : навчальний посібник для студентів першого бакалаврського рівня вищої освіти спеціальності 051«Економіка» освітньо-професійної програми «Економіка бізнес-підприємство» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад. М. В. Шашина. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2023. 50 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/52351>

4. Державне регулювання економіки: виконання реферату : навчальний посібник для студентів першого бакалаврського рівня вищої освіти спеціальності 051«Економіка» освітньо-професійної програми «Економіка бізнес-підприємство» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: М. В. Шашина. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2023. 50 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/52353>

Ресурси:

5. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index>

6. Урядовий портал. URL: <https://www.kmu.gov.ua/>

7. Державна служба статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Методи навчання і форми оцінювання

Викладання та опановування освітньої компоненти ґрунтується на ряді методів навчання:

основні методи навчання: лекції, практичні заняття, консультації, написання модульної контрольної роботи, індивідуальне завдання у вигляді реферативної роботи, робота з навчально-методичною літературою і інформаційними ресурсами;

загальні методи навчання: пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, проблемно-пошукові, дослідницькі;

спеціальні методи навчання: аналітичні завдання, презентації, дискусія.

Проведення лекцій забезпечує формування теоретичних знань студента у процесі викладу теоретичного матеріалу, розв'язування проблем, ситуацій, завдань практично-прикладного характеру, використання мультимедійних засобів. Опрацювання теоретичних питань на практичних заняттях проводиться у формі дискусії за темами визначеними в навчальному плані. Окрім того, на практичних заняттях студенти розв'язують задачі, ситуаційні вправи, які надають розуміння формування

економічної політики, ефективності прийняття управлінських рішень суб'єктами державного регулювання, неефективності економічної політики та її причини.

Для покращення засвоєння матеріалу слід практикувати: експрес-опитування, тестування, заслуховування доповідей та їх обговорення, аналітичні огляди.

Підсумковий контроль здійснюється у формі заліку.

Відповідність програмних результатів, методів навчання і форм оцінювання.

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
<p>ПРН: усвідомлювати поточний стан національної економіки та визначати форми впливу економічної політики на поведінку господарюючих суб'єктів</p>	<p>Лекції, практичні роботи, консультації, виконання модульної контрольної роботи, індивідуальне завдання у вигляді реферативної роботи, робота з навчально-методичною літературою і інформаційними ресурсами.</p>	<p>Рейтингова система оцінювання передбачає набір здобувачами балів у ході виконання аналітичних, теоретичних, тестових, модульної роботи, реферату. Підсумковий контроль - залік</p>
<p>ПРН: проводити аналіз підтримки бізнесу на основі нормативних документів у сфері економічної політики</p>	<p>Загальні методи навчання: проблемного викладу, інтерактивний, проблемно-пошуковий.</p>	
<p>ПРН: вміти оцінювати перспективність та результативність імплементації принципів сталого розвитку у видозміні економічної політики.</p>	<p>Спеціальні методи навчання: робота в малих групах, розв'язання творчих, аналітичних завдань, презентації, дискусії, індивідуальні навчально-дослідницькі завдання</p>	

Тематика та структурно-логічна побудова курсу

Навчальним планом передбачено проведення 36 годин лекцій та 18 годин практичних занять, модульний контроль.

Тиждень навчання	Назва тем	Розподіл годин			Опис занять	Навчальна діяльність та оцінювання
		Л	ПЗ	СР		
1-2	Тема 1. Сутність економічної політики.	4		4	Л: Предмет та значення економічної політики(2); Механізм реалізації економічної політики (2). П: Основи економічної політики (2)	Н: теоретичне завдання О: індивідуальне
3	Тема 2. Сучасні тенденції економічної політики.	2	2	4	Л: Сучасні тенденції економічної політики. П: Сучасні тенденції економічної політики.	Н: обговорення, теоретичне завдання, аналітичне завдання, тестове опитування О: індивідуальне
4	Тема 3. Фінансово-бюджетна політика.	2		4	Л: Фінансово-бюджетна політика	Н: теоретичне завдання О: індивідуальне
5	Тема 4. Грошово-кредитна політика.	2	2	2	Л: Грошово-кредитна політика (2); П: Монетарна політика	Н: обговорення, теоретичне завдання, аналітичне завдання, тестове опитування О: індивідуальне

6	Тема 5. Державна політика зайнятості.	2		2	Л: Державна політика зайнятості.	Н: обговорення, теоретичне завдання, аналітичне завдання, тестове опитування О: індивідуальне
7	Тема 6. Соціальна політика.	2	2	4	Л: Соціальна політика. П: Соціальна політика та зайнятість	Н: обговорення, теоретичне завдання, аналітичне завдання, тестове опитування О: індивідуальне
8-9	Тема 7. Структурна та інвестиційна політика.	4	2	4	Л: Структурна політика(2); Інвестиційна політика(2). П: Структурна та інвестиційна політика.	Н: обговорення, теоретичне завдання, аналітичне завдання, тестове опитування О: індивідуальне
10	Тема 8. Регуляторна політика підприємницької діяльності в Україні.	2	2	4	Л: Регуляторна політика підприємницької діяльності в Україні. П: Регуляторна політика підприємницької діяльності в Україні.	Н: обговорення, аналітичне завдання, теоретичне завдання, тестове опитування О: індивідуальне
11-12	Тема 9. Державна політика розвитку науки і техніки.	4		4	Л: Державна політика розвитку науки і техніки (2); Державна політика сприяння інноваційній діяльності (2).	Н: теоретичне завдання О: індивідуальне
11	Модульна контрольна робота		2	4	Передбачає теоретичні завдання	
13	Тема 10. Економічна політика просторового розвитку	2	2	4	Л: Економічна політика просторового розвитку	Н: обговорення, аналітичне завдання, теоретичне завдання, тестове опитування О: індивідуальне
14	Тема 11. Зовнішньоекономічна політика	2		2		Н: обговорення, теоретичне завдання О: індивідуальне

15-18	Тема 12. Аналіз економічної політики за провідними напрямками її реалізації в сучасних умовах України.	8	2	8	Л: Неefективна економічна політика та її головні причин (2); Економічний стан країни (2); Методи вдосконалення національної економічної політики (2); Економічна політика стійкого розвитку П: Економічна політика України: динаміка розвитку П: Залік	Н: проведення заліку О: індивідуальне
18	Реферативна робота			10		
18	Залік		2	6		
Всього		36	18	66		

6. Самостійна робота здобувача вищої освіти

Теми, які повністю виносяться на самостійне вивчення студентам без наявності лекцій та практичних занять, відсутні. Види самостійної роботи студентів: підготовка до тестування по матеріалу лекцій, підготовка до практичних занять, модульних контрольних робіт, виконання реферату та підготовка до заліку.

Тиждень навчання	Назва тем	Завдання	Обсяг
1-2	Тема 1. Сутність економічної політики.	Підготовка до практичного заняття, опитування (тестового)	4
3	Тема 2. Сучасні тенденції економічної політики.	Підготовка до практичного заняття, опитування (тестового)	4
4	Тема 3. Фінансово-бюджетна політика.	Підготовка до практичного заняття, опитування (тестового)	4
5	Тема 4. Грошово-кредитна політика.	Підготовка до практичного заняття	2
6	Тема 5. Державна політика зайнятості.	Підготовка до практичного заняття, опитування (тестового)	2
7	Тема 6. Соціальна політика.	Підготовка до практичного заняття, модульної контрольної роботи	4
8-9	Тема 7. Структурна та інвестиційна політика.	Підготовка до практичного заняття, опитування (тестового)	4
10	Тема 8. Регуляторна політика підприємницької діяльності в Україні.	Підготовка до практичного заняття, опитування (тестового)	4
11-12	Тема 9. Державна політика розвитку науки і техніки.	Підготовка до практичного заняття, опитування (тестового)	4
11	Модульна контрольна робота	Підготовка до МКР	4
13	Тема 10. Економічна політика просторового розвитку	Підготовка до практичного заняття, опитування (тестового)	4
14	Тема 11. Зовнішньоекономічна політика	Підготовка до практичного заняття, опитування (тестового)	2
15-18	Тема 12. Аналіз економічної політики за провідними напрямками її реалізації в сучасних умовах України.	Підготовка до модульної контрольної роботи	8

Реферативна робота	Виконання реферату	10
Залік	Підготовка до заліку	6

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Відвідування занять. Відвідування лекційних занять та практикумів є вільним, бали за присутність на лекціях та практикумах не додаються, але вагома частина рейтингу студента формується через активну участь на лекціях та виконання і захист реферативної роботи. Тому пропуск лекції та практикуму не дає можливість отримати студенту бали у семестровий рейтинг.

Заохочувальні та штрафні бали. Активність студента на заняттях, його готовність до дискусій та участь в обговоренні навчальних питань може бути оцінена заохочувальними балами на розсуд викладача. Заохочувальні бали студент також може отримати за поглиблене вивчення окремих тем курсу, що може бути представлене у вигляді наукових тез, наукової статті, есе, презентації тощо; за участь у студентських олімпіадах та конкурсах наукових робіт згідно тематики курсу. Штрафні бали з дисципліни не передбачаються.

Захист індивідуального семестрового завдання передбачено у вигляді стислої доповіді за виконаним завданням, та відповідей на запитання. За форс-мажорних обставин, що зумовили нестачу часу, індивідуальне семестрове завдання зараховується за результатами представленої готової роботи та із урахуванням відповідей на запитання викладача щодо виконаної роботи, поставлених в індивідуальному порядку.

Пропущені контрольні заходи. Якщо контрольні заходи пропущені з поважних причин (хвороба або вагомій життєві обставини), студенту надається можливість додатково скласти контрольне завдання протягом найближчого часу. В разі порушення термінів і невиконання завдань з неповажних причин, студент, який не набрав 40 балів під час семестру, не допускається до складання заліку в основну сесію.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів. Студенти мають можливість підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та мають право оскаржити результати контрольних заходів, але обов'язково аргументовано, пояснивши з яким критерієм не погоджуються відповідно до оціночного листа та/або зауважень.

Академічна доброчесність. Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Норми етичної поведінки. Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Позааудиторні заняття. В межах вивчення навчальної дисципліни за бажанням студента передбачається участь в олімпіадах, конференціях, форумах, круглих столах тощо.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

8.1. Рейтинг студента з кредитного модуля складається з балів, що він отримує за:

- виконання та захист практичних завдань (8 практичних занять);
- виконання модульної контрольної роботи;
- виконання реферативної роботи.

8.2. Критерії нарахування балів.

8.2.1. Практичні завдання оцінюються в 10 балів кожний за такими критеріями:

- виконання аналітичного завдання :
за якісне виконання без помилок – 5-6 балів;
з певними недоліками – 3 балів;
не виконано – менше 2 балів.
- виконання тестового завдання – 2 бали (практичні завдання містять 10 тестових питань кожна вірна відповідь становить 0,2 бали);
- виконання теоретичного завдання та прийняття участі в його обговоренні – 2 бал.

8.2.2. Модульна контрольна робота оцінюється в 5 балів за такими критеріями. Відповідно до графіку календарних контролів проводиться двічі:

- «відмінно» – повна відповідь (не менше 90 % потрібної інформації) – 4-5 балів;
- «добре» – достатньо повна відповідь (не менше 75 % потрібної інформації) або повна відповідь з незначними неточностями – 3 бали;
- «задовільно» – неповна відповідь (не менше 60 % потрібної інформації) та незначні помилки – 2 бали;
- «незадовільно» – відповідь не відповідає вимогам до «задовільно» > 2 балів.

8.2.3. Реферат оцінюється із 10 балів за такими критеріями:

1) якість роботи: актуальність обраної теми дослідження, відповідність побудови роботи поставленим цілям і завданням, рівень викладення роботи та її оформлення;

2) якість захисту роботи: уміння стисло, послідовно, чітко викласти сутність і результати, загальний рівень підготовки студента, наочність роздаткового матеріалу, володіння культурою презентації реферату.

Оцінювання якості роботи: 7 балів

- «відмінно» — творчо виконана робота 6-7 балів;
- «добре» – роботу виконано з незначними – 4-5 балів;
- «задовільно» – роботу виконано з певними помилками – 2-3 бали;
- «незадовільно» – роботу не зараховано (завдання не виконане або є грубі помилки) - меншу 2 балів.

Захист реферативної роботи: 3 балів.

- уміння стисло та грамотно доносити результати дослідження – максимум 1;
- аргументування та захист поданих гіпотез і результатів – максимум 1;
- культура наукового мовлення – максимум 1.

За кожний тиждень затримки із поданням реферату нараховуються штрафні –1 бали (усього не більше – 4 балів). Наявність позитивної оцінки з реферату є умовою допуску до залікової контрольної роботи.

8.2.4. Календарний контроль:

Календарний контроль проводиться двічі на семестр.

7 тиждень – умова отримання атестації: поточний рейтинг не менше 27 балів, виконано не менше, ніж 40 % з обсягу практичних завдань;

14 тиждень - умова отримання атестації: поточний рейтинг не менше 45 балів. Складено модульну контрольну роботу, виконано не менше ніж 80 % з обсягу практичних завдань.

8.2.5. Семестровий контроль

Умови допуску до семестрового контролю: сума рейтингових балів, отриманих здобувачем протягом семестру, переводиться до підсумкової оцінки згідно із таблицею відповідності рейтингових балів. Якщо сума балів менша за 60, але більша 40 балів, здобувач виконує залікову контрольну роботу. У цьому разі сума балів, отримана за виконання залікової контрольної роботи та за виконання реферативної роботи, переводиться до підсумкової оцінки згідно із таблицею відповідності рейтингових балів, причому обов'язковим критерієм є здача та захист реферативної роботи не менше 7 балів.

Здобувач, який за семестр отримав більше 60 балів, але бажає підвищити свій результат, може взяти участь у заліковій контрольній роботі. У цьому разі остаточний результат складається із балів, що отримані за виконання залікової контрольної роботи та за виконання розрахункової роботи.

Залікова контрольна робота оцінюється із 90 балів. Контрольне завдання цієї роботи складається з трьох запитань з переліку, що наданий у додатку до робочої програми КМ.

Кожне запитання оцінюється з 30 балів за такими критеріями:

- «відмінно» – повна відповідь (не менше 90% потрібної інформації), надані відповідні обґрунтування та особистий погляд – 30 - 28 балів;
- «добре» – достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації), що виконана згідно з вимогами до рівня «умінь», або незначні неточності) – 27...16 балів;
- «задовільно» – неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації, що виконана згідно з вимогами до «стереотипного» рівня та деякі помилки) – 15...9 балів;
- «незадовільно» – незадовільна відповідь – 0 балів.

Семестровий контроль: залік. Якщо здобувач виконав умови допуску до семестрового контролю (залік).

Розрахунок шкали (R) рейтингу

Рейтингова шкала з дисципліни складає:

$R = 8 \times 10 + 2 \times 5 + 10 = 100$ балів.

У випадку виконання залікової контрольної роботи, рейтингова шкала з дисципліни складається із суми балів за залікову контрольну роботу та розрахункову роботу:

$R = 90 + 10 = 100$ балів.

6. Таблиця переведення рейтингових балів до оцінок:

Бали	Оцінка
100...95	Відмінно
94...85	Дуже добре
84...75	Добре
74...65	Задовільно
64...60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
не зараховано	Не допущено

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено проф. кафедри економіки і підприємництва, д. е. н., проф. Мариною Шашиною

Ухвалено кафедрою (протокол № 22 від 18.06.2024 р.)

Погоджено Методичною комісією факультету (протокол № 10 від 24.06.2024 р.)